

PERSMEDEDELING – Onder embargo tot 24 september 2009, 10 uur.

Het Itinera Institute, onafhankelijke denktank voor duurzame economische groei en sociale bescherming, stelt zijn “Begrotingsprioriteiten 2009” voor.

Wie ligt er vandaag echt wakker van de toekomst? De afgelopen weken heeft zowat elke politieke partij en belangengroep zijn heilige koeien boven gehaald en zijn begrotingsagenda verdedigd. In alle geledingen van de maatschappij hangt zekere gelatenheid in de zin van “de toestand is hopeloos maar niet ernstig”.

Als we echter nog in staat willen zijn om de komende generatie in de ogen te kunnen kijken, dan moet de politiek van “après nous le déluge” dringend stopgezet worden. De slagzin moet dan ook eerder zijn: “de toestand is zeer ernstig maar niet hopeloos als we nu ingrijpen”. Reeds voor de crisis was het zo dat een kind dat vandaag geboren wordt gemiddeld 60.000 euro meer zal moeten bijdragen aan de overheid dan het ontvangt over zijn levensloop. Dergelijke onevenwichten tussen de generaties kunnen we niet nog verder laten oplopen.

De crisis en de vergrijzing vergen een beleidstrategie over drie assen:

- begrotingsdiscipline;
- duurzame sociale bescherming;
- betere economische groei.

Aangezien de discussie vandaag vooral gaat over de centen en het terugdringen van het begrotingstekort, stelt het Itinera Institute in deze nota zijn visie hierover voor. Het debat woedt nu en in het belang van de jonge generaties brengt Itinera dan ook heel **duidelijk de boodschap dat het door de regering voorgestelde begrotingstraject onvoldoende is.**

- 1. Het voorliggende hersteltraject is onvoldoende**
- 2. De lasten niet afwentelen op de volgende generaties**

1. Het voorliggende hersteltraject is onvoldoende

De komende twee jaar wil de regering slechts 1,5% van het bbp of 5.1 miljard euro besparen. Dit is onvoldoende om de rentesneeuwbal te stoppen en is dan ook te weinig met het oog op de belangen van de jonge en toekomstige generaties.

Bij ongewijzigd beleid is het begrotingstekort een blijver. Sterker nog: het zal nog oplopen. Rentelasten op de overheidsschuld zouden niet afnemen, maar integendeel toenemen van 4% van het bbp tot 6% van het bbp. Economen noemen deze rentesneeuwbal ook wel het koekoekseffect: indien dit scenario zich realiseert, zullen de rentebetalingen andere wezenlijke functies van de overheid verdringen. In dit scenario moeten we dus niet langer berekenen met hoeveel de pensioenen, gezondheidsuitgaven en andere overheidsuitgaven kunnen toenemen, maar eerder hoe ondanks de vergrijzing deze uitgaven verlaagd kunnen worden. Dat is een scenario dat niet anders kan leiden tot enorme maatschappelijke spanningen die vermeden kunnen en moeten worden.

Het begrotingstraject dat de regering op het punt staat aan te nemen in haar stabiliteitsplan (tabel 1) impliceert dat slechts in 2015 de schuldgraad terug onder de 100% zakt. Dan wordt de kans dan wel erg groot dat de drempel van 60% schuld niet gehaald wordt vóór 2022. De Hoge Raad voor Financiën geeft zelf toe dat in dit scenario slechts 80% van de geraamde budgettaire kosten van de vergrijzing verzekerd zijn.

Tabel 1: Begrotingstraject stabiliteitsplan van de regering

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bij ongewijzigd beleid	-5,9	-6,5	-7	-7,3	-7,2	-7,2	-7,4
Gecumuleerde Inspanning		0,5	1,5	2,8	4,1	5,4	6,8
Resultaat		-6	-5,5	-4,4	-2,8	-1,3	0

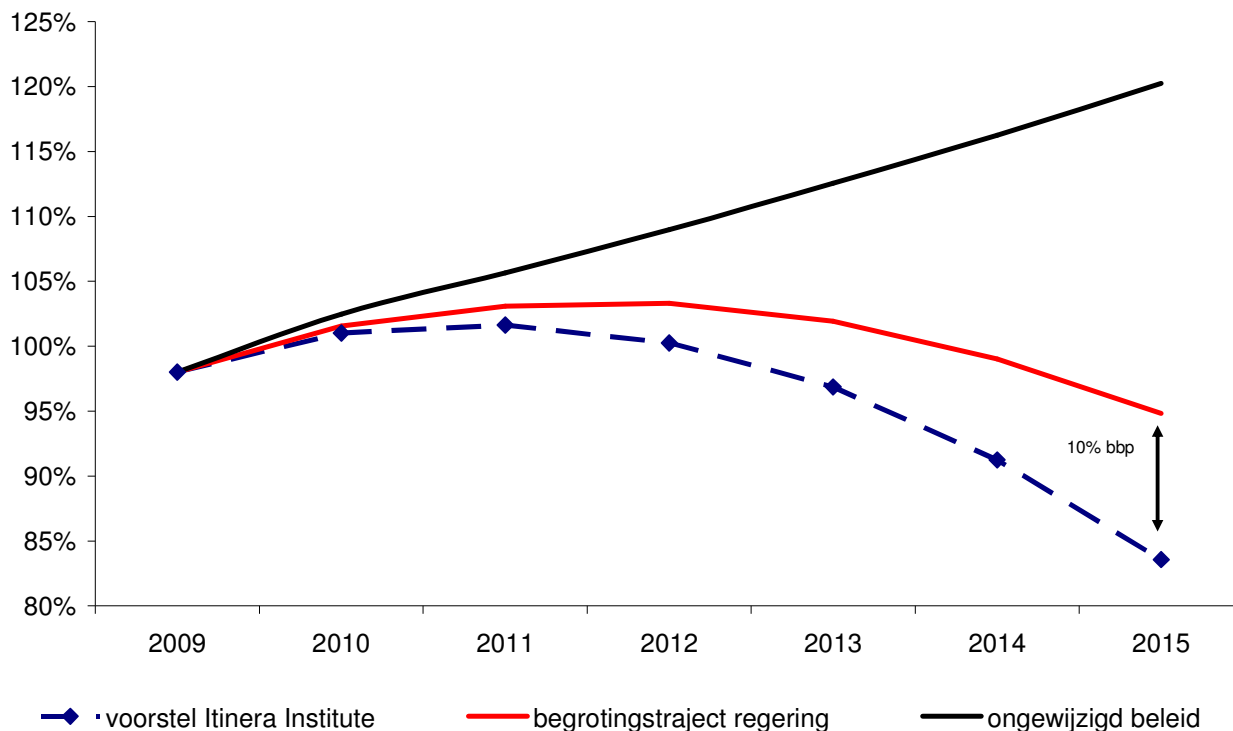
Itinera Institute bepleit dat in vergelijking met het door de regering aangenomen stabiliteitsplan zoals het nu gestalte krijgt, we net dat ietsje meer doen, namelijk een inspanning van 0,5% van het bbp per jaar extra (gecumuleerd 3% van het bbp). Het resultaat van dergelijke oefening (grafiek 1) impliceert dat de schuld reeds in 2013 onder de 100% zakt en ook verschillende jaren eerder dan 2022 onder de 60%. Indien dergelijke uitdaging wordt aangegaan, dan kunnen we er bovendien in slagen om de rentesneeuwbal veel vroeger opnieuw af te stoppen.

Tabel 2: Begrotingstraject volgens voorstel Itinera Institute

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bij ongewijzigd beleid	-5,9	-6,5	-7	-7,3	-7,2	-7,2	-7,4
Gecumuleerde Inspanning		1,0	2,5	4,3	6,1	7,9	9,8
Resultaat		-5,5	-4,5	-3,0	-1,1	0,7	2,4

De vraag die zich echter stelt is, hoe men in deze oefening kan slagen zonder het economisch herstel in gevaar te brengen. **We denken dat dit effectief kan door niet te besparen op investeringen die de motor van de economie stimuleren, maar de pistes te bewandelen die we in onze nota uiteen zetten.**

Grafiek 1: Evolutie overheidsschuld (% bbp) volgens drie scenario's

Bron: Itinera Institute

De volledige tekst, met concrete uitwerking en alle beleidsvoorstellen vindt u in **“Begrotingsprioriteiten Itinera Institute”**.

Perscontact:

Ivan Van de Cloot

ivan.vandecloot@itinerainstitute.org

024120263

04 78 43 47 17